

साप्ताहिक चालू घडामोडी 28 मे 2023 ते 03 जून 2023

राष्ट्रीय बातम्या

ईशान्येकडील पहिल्या वंदे भारत एक्सप्रेस ट्रेनला पंतप्रधान मोदींनी हिरवा झेंडा दाखवला.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आसाममधील पहिल्या वंदे भारत एक्सप्रेस ट्रेनला हिरवा झेंडा दाखवतील. अत्याधुनिक वंदे भारत ट्रेनला पंतप्रधान व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे हिरवा झेंडा दाखवतील. नवीन सेवा गुवाहाटी आणि न्यू जलपाईगुडी दरम्यानचे 411 किमीचे अंतर 5 तास 30 मिनिटांत पूर्ण करेल आणि सर्वात वेगवान ट्रेनने सध्याचा सर्वात कमी प्रवास वेळ लक्षणीयरीत्या कमी करेल.

नेपाळमध्ये दुसरा जलविद्युत प्रकल्प उभारण्यासाठी भारताने मंजूरी मिळवली.

- नेपाळने भारताच्या सतलुज जल विद्युत निगम (SJVN) लिमिटेडला देशात दुसरा जलविद्युत प्रकल्प विकसित करण्यास परवानगी देण्याचा निर्णय घेतला आहे. सध्या SJVN हा 900-MW चा अरुण - III जलविद्युत प्रकल्प विकसित करत आहे, जो पूर्व नेपाळमधील अरुण नदीवर स्थित एक रन-ऑफ-रिव्हर आहे, जो 2024 मध्ये पूर्ण होणार आहे. पंतप्रधान यांच्या अध्यक्षतेखाली गुंतवणूक मंडळ नेपाळ (IBN) ची बैठक मंत्री पुष्प कमल दहल उर्फ प्रचंड यांनी पूर्व नेपाळमधील 669-मेगावॉट (MW) लोअर अरुण जलविद्युत प्रकल्प विकसित करण्यासाठी भारताच्या सरकारी मालकीच्या SJVN सोबत स्वाक्षरी करण्यासाठी मसुदा प्रकल्प विकास करार (PDA) मंजूर केला.

IMPRINT India हा IITs, IISc आणि सरकारी संस्थांचा संयुक्त उपक्रम आहे.

- IMPRINT India योजना, "इम्प्रिंटिंग रिसर्च इन्व्हेस्टिगेशन अँड टेक्नॉलॉजी" चे संक्षिप्त रूप, हे विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग आणि भारतातील मनुष्यबळ विकास मंत्रालय यांच्यातील एक सहयोगी उपक्रम आहे. दहा महत्त्वपूर्ण डोमेनमधील प्रमुख अभियांत्रिकी आणि तंत्रज्ञान आव्हानांना तोंड देऊन देशातील संशोधन आणि नवकल्पना मजबूत करणे हे या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट आहे. स्वदेशी संशोधन आणि विकासाला चालना देऊन, IMPRINT India परदेशी तंत्रज्ञानावरील अवलंबित्व कमी करण्याचा आणि देशाची स्वयंपूर्णता वाढवण्याचा प्रयत्न करते

पंतप्रधानांच्या सुरक्षेसाठी विशेष दलाचे नेतृत्व ADG करणार आहे.

- पंतप्रधानांच्या सुरक्षेची जबाबदारी, सध्या स्पेशल प्रोटेक्शन ग्रुप (SPG) ने हाती घेतली आहे, आता भारतीय पोलीस सेवेतील किमान अतिरिक्त महासंचालक (ADG) पदावरील अधिकारी देखरेख करेल. कनिष्ठ अधिकाऱ्यांची सुरुवातीच्या सहा वर्षांच्या कालावधीसाठी प्रतिनियुक्तीवर नियुक्ती केली जाईल.

मुकेश अंबानी हवामान संकटाचा सामना करण्यासाठी COP28 सल्लागार समितीत सामील झाले.

- प्रख्यात भारतीय उद्योगपती मुकेश अंबानी, रिलायन्स इंडस्ट्रीजचे अध्यक्ष आणि सीईओ, यांची युनायटेड नेशन्स फ्रेमवर्क कन्व्हेन्शन ऑन क्लायमेट चेंज (UNFCCC) च्या कॉन्फरन्स ऑफ द पार्टिज (COP28) च्या अध्यक्षान्या सल्लागार समितीवर नियुक्ती करण्यात आली आहे. प्रतिष्ठित जागतिक नेत्यांसोबत, अंबानी अजेंडा तयार करण्यात आणि तातडीच्या हवामान संकटाला तोंड देण्यासाठी मार्गदर्शन प्रदान करण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतील.

भारत गोव्यात G20 ऊर्जा संक्रमण मंत्रीस्तरीय 14 वी स्वच्छ ऊर्जा मंत्रीस्तरीय आणि 8 वी मिशन इन्व्हेस्टिगेशन बैठक आयोजित करेल.

- भारत 19 ते 22 जुलै 2023 या कालावधीत गोव्यात 14 वी स्वच्छ ऊर्जा मंत्रीस्तरीय (CEM-14) आणि 8वी मिशन इन्व्हेस्टिगेशन (MI-8) बैठक आयोजित करणार आहे. हा कार्यक्रम G20 ऊर्जा संक्रमण मंत्रीस्तरीय बैठकीच्या बाजूला होणार आहे. "एकत्रित स्वच्छ ऊर्जा प्रगत करणे" या थीमसह, या वर्षाच्या CEM आणि MI बैठकी सरकार, आंतरराष्ट्रीय संस्था, खाजगी क्षेत्रातील संस्था, शैक्षणिक संस्था, नवोदित, नागरी समाज आणि धोरणकर्ते यांच्यासह जागतिक भागधारकांना एकत्र आणतील.

सहकार क्षेत्रातील जगातील सर्वात मोठ्या अन्न साठवणूक योजनेला भारताने मान्यता दिली.

- भारत सरकारने अलीकडेच सहकारी क्षेत्रातील अन्नधान्य साठवण क्षमतेचा लक्षणीय विस्तार करण्याच्या उद्देशाने 1 लाख कोटी रुपयांच्या महत्त्वाच्या योजनेला मंजूरी दिली आहे. सध्याची धान्य साठवणूक क्षमता अंदाजे 1,450 लाख टन असून, हा उपक्रम पुढील पाच वर्षांमध्ये 700 लाख टन साठवणुकीचा प्रयत्न करत आहे, अखेरीस एकूण क्षमता 2,150 लाख टनांपर्यंत पोहोचेल. माहिती आणि प्रसारण मंत्री अनुराग सिंह ठाकूर यांनी सहकार क्षेत्रातील "जगातील सर्वात मोठा अन्नधान्य साठवणूक कार्यक्रम" म्हणून या योजनेचे स्वागत केले आहे.

कोल इंडियामधील 3% पर्यंत हिस्सा विकण्याची सरकारची योजना आहे.

- भारत सरकारने अलीकडील नियामक फाइलिंगनुसार, ऑफर फॉर सेल (OFS) मार्गाद्वारे कोल इंडिया लिमिटेड मधील 3% पर्यंत हिस्सा विकण्याचा आपला इरादा जाहीर केला आहे. OFS किरकोळ आणि बिगर किरकोळ गुंतवणूकदारांसाठी 1 आणि 2 जून रोजी खुली असेल.

युनिव्हर्सल पोस्टल युनियनच्या प्रादेशिक कार्यालयाच्या स्थापनेला मंत्रिमंडळाने मंजुरी दिली.

- युनिव्हर्सल पोस्टल युनियन (UPU) सोबत नवी दिल्ली येथे प्रादेशिक कार्यालय स्थापन करण्यासाठी करार करण्यात आला आहे, जो या प्रदेशाला विकास सहकार्य आणि तांत्रिक सहाय्य प्रदान करेल. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील केंद्रीय मंत्रिमंडळाने या निर्णयाला मान्यता दिली आणि दक्षिण-दक्षिण आणि त्रिकोणीय सहकार्यावर लक्ष केंद्रित करून भारताला टपाल क्षेत्रात अधिक सक्रिय भूमिका बजावता येईल.

पीएम स्वनिधी योजनेला 03 वर्षे पूर्ण झाली.

- गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्री, हरदीप सिंग पुरी यांनी अलीकडेच पंतप्रधान स्ट्रीट व्हेंडरच्या आत्मनिर्भर निधी (पीएम स्वनिधी) योजनेची तीन वर्षे पूर्ण झाल्याबद्दल प्रशंसा केली. जून 2020 मध्ये सुरू करण्यात आलेल्या या योजनेचा उद्देश रस्त्यावरील विक्रेत्यांना स्वयंरोजगार, आत्मनिर्भरता आणि आत्मविश्वास पुनर्संचयित करून सक्षम बनवणे आहे. गेल्या काही वर्षांमध्ये, PM SVANidhi ही भारतातील सर्वात फायदेशीर आणि वेगाने वाढणारी सूक्ष्म-क्रेडिट योजना म्हणून उदयास आली आहे, जी आर्थिक समावेशन, डिजिटल साक्षरता आणि रस्त्यावरील विक्रेत्यांना सन्मान आणि स्थिरता प्रदान करते.

सिटी इन्व्हेस्टमेंट ट्रू इनोव्हेट, इंटिग्रेट आणि सस्टेन 2.0 (CITIIS 2.0) ला मान्यता मिळाली.

- सिटी इन्व्हेस्टमेंट ट्रू इनोव्हेट, इंटिग्रेट आणि सस्टेन 2.0 (CITIIS 2.0) कार्यक्रमाला पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील केंद्रीय मंत्रिमंडळाने मान्यता दिली आहे. हा कार्यक्रम 2027 ते 2027 या कालावधीसाठी, फ्रेंच डेव्हलपमेंट एजन्सी (AFD), Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), युरोपियन युनियन (EU), आणि नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ अर्बन अफेअर्स (NIUA) यांच्या सहकार्याने गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्रालयाने (MoHUA) विकसित केला आहे.

ओडिशात कोरोमंडल एक्सप्रेस आणि इतर दोन गाड्यांचा समावेश असलेल्या तिहेरी ट्रेनच्या अपघातात मोठ्या प्रमाणात जीवितहानी आणि जखमी झाले आहेत.

- ओडिशामध्ये एक विनाशकारी रेल्वे अपघात झाला, परिणामी कोरोमंडल एक्सप्रेस आणि इतर दोन गाड्यांचा समावेश असलेला एक दुःखद तिहेरी ट्रेन अपघात झाला. या घटनेत किमान 233 लोकांचा मृत्यू झाला आणि सुमारे 900 लोक जखमी झाले. कोरोमंडल एक्सप्रेस रुळावरून घसरण्याचे कारण आणि त्यानंतर झालेल्या टक्करांच्या सभोवतालचे तपशील अद्याप तपासात आहेत. राज्य सरकारने एक दिवसाचा शोक जाहीर केला असून पीडित आणि त्यांच्या कुटुंबीयांना मदत करण्यासाठी बचाव कार्य सुरू आहे.

भारतातील पहिली डिलक्स ट्रेन डेक्कन क्वीनने 93 वर्षे पूर्ण केली.

- भारतातील पहिली डिलक्स ट्रेन, आयकॉनिक डेक्कन क्वीनने अलीकडेच पुणे आणि मुंबई दरम्यानच्या ऑपरेशनचा 93 वा वर्धापन दिन साजरा केला. 1 जून, 1930 रोजी त्याचा शुभारंभाचा प्रवास मध्य रेल्वेच्या पूर्ववर्ती, ग्रेट इंडियन पेनिन्सुला (GIP) रेल्वेच्या इतिहासातील एक महत्त्वपूर्ण क्षण आहे. मुंबई आणि पुणे या दोन महत्त्वाच्या शहरांना सेवा देण्यासाठी डेक्कन क्वीनची ओळख करून देण्यात आली, त्याचे नाव नंतरच्या नावावरून घेतले गेले, ज्याला दख्खनची राणी म्हणूनही ओळखले जात असे.

राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्रशिक्षण केंद्राचे उद्घाटन डॉ. मनसुख मांडविया यांच्या हस्ते करण्यात आले.

- गाझियाबाद, उत्तर प्रदेश येथे भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरण (FSSAI) साठी राष्ट्रीय प्रशिक्षण केंद्राच्या उद्घाटनादरम्यान, केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री, डॉ. मनसुख मांडविया यांनी देशाच्या विकासात नागरिकांच्या आरोग्याचे महत्त्व सांगितले. त्यांनी स्वस्थ राष्ट्र निर्माण करण्यासाठी स्वास्थ नागरीकच्या गरजेवर भर दिला, जो समृद्ध राष्ट्राकडे नेत आहे आणि नागरिकांना आरोग्य आणि प्रतिबंधात्मक आरोग्य सेवेसाठी भारताच्या पारंपारिक खाद्य सवयी आणि जीवनशैली अंगीकारण्याचे आवाहन केले

महाराष्ट्र राज्य बातम्या

महाराष्ट्रात केवळ एक रुपयात पीक विमा योजनेचा लाभ मिळणार आहे.

- राज्यात सर्व समावेशक पीक विमा योजना राबविण्याचा निर्णय मंत्रिमंडळ बैठकीत घेण्यात आला. उपमुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी अर्थसंकल्पीय भाषणामध्ये घोषित केल्याप्रमाणे शेतकऱ्यांना केवळ एक रुपया भरून पीक विमा योजनेचा लाभ देण्यात येईल.
- प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेतर्गत नुकसान भरपाई निश्चितीसाठी पिकांचे सरासरी नुकसान काढताना किमान 30 टक्के तंत्रज्ञान आधारित उत्पादन व पिक कापणी प्रयोगांतर्गत प्राप्त होणाऱ्या उत्पादनाचा मेळ घालून उत्पादन निश्चित करण्यात येईल. ही योजना खरीप व रब्बी हंगाम 2023-24 ते 2025-26 या तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी निविदा प्रक्रीयेने राबविण्यात येईल.

महाराष्ट्र सरकार नमो शेतकरी महासन्मान निधी योजना सुरु करणार आहे.

- प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजनेच्या कार्यपद्धतीत सुधारणा करण्याचा आणि "नमो शेतकरी महासन्मान निधी" योजना राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. 2023-24 च्या अर्थसंकल्पीय भाषणामध्ये घोषित केल्याप्रमाणे अन्नदाता बळीराजाच्या उत्पन्नवाढीसाठी प्रधानमंत्री कृषी सन्मान निधी योजनेत राज्य शासनाच्या अनुदानाची भर घालणारी "नमो शेतकरी महासन्मान निधी" ही योजना राबविण्यात येईल. या योजनेतून प्रति वर्ष रक्कम 6 हजार रुपये लाभ (दर चार महिन्यांनी रु. 2000/- अशी वार्षिक समान तीन हप्त्यात) पात्र लाभार्थीच्या बँक खात्यात थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे जमा करण्यात येतील.

- प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजनेत पी.एम.किसान पोर्टलवर नोंदणी करणे व पात्र लाभार्थींना मान्यता देण्यासंदर्भात कार्यपद्धतीत सुधारणा करण्यात आली. संनियंत्रणासाठी ग्रामस्तरीय, तालुकास्तरीय आणि जिल्हास्तरीय तसेच राज्यस्तरीय समित्या देखील गठित करण्यात येतील.

डॉ.पंजाबराव देशमुख नैसर्गिक शेती मिशनची व्याप्ती वाढविली.

- राज्यात नैसर्गिक शेतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी डॉ.पंजाबराव देशमुख नैसर्गिक शेती मिशनला मुदतवाढ देण्याचा तसेच राज्यभर व्याप्ती वाढविण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. यापूर्वी मिशनच्या पहिल्या टप्प्यात अकोला, अमरावती, बुलढाणा, वाशिम, यवतमाळ व वर्धा या 6 जिल्ह्यात हे मिशन राबविण्यात येत होते. आता याची व्याप्ती वाढविण्यात आल्यामुळे येत्या 3 वर्षात राज्यातील 25 लाख हेक्टर क्षेत्र नैसर्गिक शेतीखाली आणण्यात येईल. तसेच 1000 जैवनिविष्टा स्रोत केंद्रे स्थापन करण्यात येतील.

सिल्लोड तालुक्यात मका संशोधन केंद्र स्थापन होणार आहे.

- सिल्लोड तालुक्यातील मौजे कोटनांद्रा व डोईफोडा येथे शासकीय जागेवर मका संशोधन केंद्र स्थापन करण्यास मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली.
- परभणी येथील वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठातर्गत मौजे कोटनांद्रा व डोईफोडा येथील शासकीय जागेवर मका संशोधन केंद्र सुरु करण्यात येईल. या मका संशोधन केंद्रासाठी 22.18 कोटी इतक्या खर्चास मान्यता देण्यात आली

पर्यटन व्यवसायात महिलांना अधिक वाव देण्यासाठी "आई" पर्यटन धोरण राबविण्यात येणार आहे.

- महिलांना पर्यटन व्यवसायात अधिकाधिक वाव मिळावा आणि त्यांचे सक्षमीकरण व्हावे म्हणून "आजादी का अमृत महोत्सव" अंतर्गत "आई" हे महिला केंद्रित पर्यटन धोरण राबविण्यास मंत्रिमंडळाने मान्यता दिली.
- त्याचप्रमाणे काही पर्यटन स्थळी महिला बाईक-टॅक्सी सेवा सुरु करण्यास सुद्धा यावेळी मान्यता देण्यात आली. हे धोरण पर्यटन संचालनालय व महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांच्यामार्फत सर्व संबंधित विभागांच्या विविध योजनांशी समन्वय साधून राबविण्यात येईल. याकरीता पर्यटन संचालनालयामध्ये महिला पर्यटन धोरण कक्ष तयार करण्यात येईल.

महाराष्ट्राला माहिती तंत्रज्ञानात आघाडीवर नेणाऱ्या नवीन माहिती तंत्रज्ञान धोरणास मान्यता मिळाली.

- राज्याला माहिती तंत्रज्ञानात देशात आघाडीवर नेणाऱ्या नवीन माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यभूत सेवा धोरणास बैठकीत मान्यता देण्यात आली.
- माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रातील विकासक, तज्ज्ञ प्रतिनिधी, कंपन्यांचे संचालक, नॅसकॉम, टेलिकॉम उद्योगाचे प्रतिनिधी, इतर संबंधित संस्था व राज्य शासनामार्फत नियुक्त आर्थिक सल्लागार परिषद यांच्याशी विस्तृत चर्चा करून हे धोरण तयार करण्यात आले आहे. या धोरणामध्ये रु. 95,000 कोटी नवीन गुंतवणूक, 5 दशलक्ष रोजगार निर्मिती तसेच रु. 10 लक्ष कोटी एवढी निर्यात करणे हे उद्दिष्ट ठेवण्यात आले आहे.

राज्य बातम्या

तेलंगणाने PMJDY चे 100% कव्हेरेज प्राप्त केले.

- तेलंगणा राज्याने प्रधानमंत्री जन धन योजनेचे (PMJDY) 100% कव्हेरेज प्राप्त करून आर्थिक समावेशात एक महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे. या राष्ट्रीय मिशनच्या प्रारंभापासून, राज्याने लोकसंख्येच्या सर्व घटकांपर्यंत बँकिंग सेवांचा विस्तार करण्यात उल्लेखनीय प्रगती केली आहे.

गोवा राज्यत्व दिन 30 मे रोजी साजरा केला जातो.

- क्षेत्रफळानुसार सर्वात लहान राज्य, गोवा हे समुद्रकिनारे आणि औपनिवेशिक भूतकाळातील अवशेषांसाठी प्रसिद्ध आहे. 30 मे 1987 रोजी याला राज्याचा दर्जा मिळाला. अल्फोन्सो डी अल्बुकर्कने 1510 मध्ये या प्रदेशावर राज्य करणाऱ्या विजापूरच्या आदिल शाहचा पराभव करून तो जिंकला तेव्हापासून हा पोर्तुगीज प्रदेश होता. 400 वर्षांनंतर भारताने पोर्तुगीजांकडून गोवा परत घेतला. या वर्षी गोवा राज्याचा 36 वा वर्धापन दिन साजरा करत आहे.

2014 पासून दरवर्षी 2 जून रोजी तेलंगाना निर्मिती दिन साजरा केला जातो.

- तेलंगणा निर्मिती दिन, 2014 पासून दरवर्षी 2 जून रोजी साजरा केला जातो, ही तेलंगणा, भारतामध्ये राज्य सार्वजनिक सुट्टी आहे. हे तेलंगणा राज्याच्या स्थापनेचे स्मरण म्हणून चिन्हांकित करते. परेड, सांस्कृतिक कार्यक्रम आणि भाषणे अशा विविध उपक्रमांनी हा दिवस साजरा केला जातो. तेलंगणाच्या स्थापनेसाठी ज्यांनी लढा दिला त्यांच्या बलिदानाचा सन्मान करण्याचा हा एक प्रसंग आहे.

आरक्षणाच्या फॉर्म्युल्याचे पुनरावलोकन करण्यासाठी मेघालयात तज्ञांचे पॅनेल स्थापन करण्यात आले.

- मेघालय सरकारने व्हॉईस ऑफ द पीपल्स पार्टी (व्हीपीपी) च्या मागण्यांना प्रतिसाद दिला आहे आणि राज्याच्या आरक्षण धोरणाचा आढावा घेण्यासाठी तज्ञ समिती स्थापन करण्याची घोषणा केली आहे. हे पाऊल व्हीपीपी आमदार आर्देट बसायावमोइट यांच्या नेतृत्वाखालील अनिश्रित काळासाठी उपोषणाच्या पार्श्वभूमीवर आले आहे, ज्यांनी आता सरकारच्या निर्णयानंतर आपला निषेध मागे घेतला आहे. तज्ज्ञ समितीमध्ये घटनात्मक कायदा, अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, लोकसंख्याशास्त्रीय अभ्यास आणि संबंधित क्षेत्रांमध्ये पारंगत असलेल्या व्यक्तींचा समावेश असेल.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

बोला टिनुबू यांनी नायरेजियाचे राष्ट्रपती म्हणून शपथ घेतली.

- देशाच्या सततच्या आर्थिक आणि सुरक्षेच्या समस्या सोडवण्यासाठी वाढत्या दबावादरम्यान, बोला टिनुबू यांनी 29 मे रोजी नायजेरियाचे अध्यक्ष म्हणून शपथ घेतली. राजधानी अबुजा येथील ईगल्स स्केअर येथे आयोजित या उद्घाटन सोहळ्याला स्थानिक आणि परदेशी मान्यवरांनी हजेरी लावली होती. तथापि, फेब्रुवारीमध्ये झालेल्या निवडणुकीत टिनुबूच्या विजयाला आव्हानांचा सामना करावा लागला आहे.

तथ्यिप एर्दोगन यांची तुर्कीच्या राष्ट्राध्यक्षपदी पुन्हा निवड झाली.

- तुर्कीचे अध्यक्ष, रेसेप तथ्यिप एर्दोगन, राज्य-संचालित अनादोलू एजन्सी आणि देशाच्या सर्वोच्च निवडणूक परिषदेच्या अनधिकृत डेटानुसार, तणावपूर्ण धावपळानंतर अलीकडील निवडणुकीत विजयी झाले आहेत.

लाटवियन संसदेने परराष्ट्र मंत्री एडगर्स रिक्वेक्स यांची नवीन अध्यक्ष म्हणून निवड केली.

- लॅटव्हियन खासदारांनी देशाचे दीर्घकाळ सेवा देणारे आणि लोकप्रिय परराष्ट्र मंत्री, युकेनचे भक्कम पाठीराखे, कठोर मतदानात नवीन राज्य प्रमुख म्हणून निवडले. 100 जागा असलेल्या सायमा विधानसभेने 2011 पासून देशातील सर्वोच्च मुत्सद्दी एडगर्स रिक्वेक्स यांची चार वर्षांच्या कार्यकाळासाठी अध्यक्ष म्हणून निवड केली. त्यांना 52 मते मिळाली, जी जिंकण्यासाठी आवश्यकतेपेक्षा एक मत जास्त आहे. 2019 पासून लॅटव्हियाचे राज्य प्रमुख, विद्यमान एगल्स लेविट्स यांनी पुन्हा निवडून येण्याची मागणी केली नाही.

अर्जेन्टिनाच्या सेलेस्ते साऊलो यांची जागतिक हवामान संघटनेच्या (WMO) पहिल्या महिला महासचिव झाल्या.

- अर्जेन्टिनाच्या सेलेस्ते साऊलो यांची जागतिक हवामान संघटनेच्या (WMO) पहिल्या महिला महासचिव म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. जिनिव्हा येथे यूपन क्लायमेट अँड वेदर एजन्सीच्या कॉंग्रेसमध्ये साऊलोनने प्रचंड मताधिक्य जिंकले. साऊलो यांनी 2014 पासून अर्जेन्टिनाच्या राष्ट्रीय हवामान सेवेचे संचालक म्हणून काम केले आहे.

नियुक्ती बातम्या

कर्नाटक बँकेने श्रीकृष्णन हरिहरा सरमा यांची एमडी आणि सीईओ म्हणून नियुक्ती केली.

- कर्नाटक बँक, एक प्रमुख भारतीय बँकिंग संस्था, ने श्रीकृष्णन हरिहरा सरमा यांची नवीन व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून नियुक्ती जाहीर केली आहे. व्यावसायिक, किरकोळ आणि व्यवहार बँकिंग, तंत्रज्ञान आणि पेमेंट्समध्ये सुमारे चार दशकांच्या विस्तृत अनुभवासह, सर्मा त्यांच्या नवीन भूमिकेसाठी कौशल्याचा खजिना आणतात. ही नियुक्ती आगामी वार्षिक सर्वसाधारण सभेत किंवा कार्यभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून तीन महिन्यांच्या कालावधीत, यापैकी जे आधी असेल ते भागधारकांच्या मान्यतेच्या अधीन आहे.

CAG गिरीश चंद्र मुर्मू यांची 4 वर्षांच्या कालावधीसाठी WHO च्या बाह्य लेखापरीक्षकाची पुन्हा निवड करण्यात आली.

- भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक, गिरीश चंद्र मुर्मू यांची 2024 ते 2027 या चार वर्षांच्या कालावधीसाठी जागतिक आरोग्य संघटनेचे (WHO) बाह्य लेखापरीक्षक म्हणून पुन्हा निवड झाली आहे.

प्रवीण कुमार श्रीवास्तव यांनी केंद्रीय दक्षता आयुक्त म्हणून शपथ घेतली.

- आसाम-मेघालय केडरचे 1988-बॅचचे निवृत्त भारतीय प्रशासकीय सेवा अधिकारी प्रवीण कुमार श्रीवास्तव यांनी अधिकृतपणे केंद्रीय दक्षता आयुक्त म्हणून शपथ घेतली. राष्ट्रपती भवनात हा समारंभ झाला, जिथे राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी श्रीवास्तव यांना पदाची शपथ दिली.

न्यायमूर्ती राव यांनी हिमाचल प्रदेश उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश म्हणून शपथ घेतली.

- न्यायमूर्ती ममिदत्रा सत्यरत्न श्री रामचंद्र राव अधिकृतपणे हिमाचल प्रदेश उच्च न्यायालयाचे 28 वे मुख्य न्यायाधीश बनले आहेत. राजभवन येथे झालेल्या एका समारंभात राज्यपाल शिव प्रताप शुक्ला यांनी न्यायमूर्ती राव यांना पदाची शपथ दिली. या कार्यक्रमाला मुख्यमंत्री सुखविंदर सिंग सुखूही उपस्थित होते.

सचिन तेंडुलकरला 'स्वच्छ मुख अभियाना' अंतर्गत महाराष्ट्राचा 'स्माइल अँम्बेसेडर' म्हणून नियुक्त केले.

- एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वाखालील शिवसेना-भारतीय जनता पक्षाच्या सरकारने राज्यभरात मौखिक आरोग्य आणि स्वच्छतेबाबत जनजागृती करण्यासाठी राज्याच्या 'स्वच्छ मुख अभियाना' अंतर्गत क्रिकेट महान सचिन तेंडुलकरला महाराष्ट्राचा 'स्माइल अँम्बेसेडर' म्हणून नियुक्त केले.
- तोंडाच्या स्वच्छतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी इंडियन डेंटल असोसिएशन (IDA) च्या सहकार्याने SMA मोहिमेची संकल्पना करण्यात आली आहे. त्याबद्दल जागरूकता पसरवून चांगल्या मौखिक स्वच्छतेच्या महत्त्वाबद्दल लोकांना शिक्षित करण्याचा SMA चा उद्देश आहे. आयडीएला आशा आहे की ही मोहीम भारताला चांगल्या मौखिक आरोग्याकडे नेण्यास सक्षम आहे आणि मौखिक आरोग्य सेवेच्या नवीन मॉडेलचा मार्ग प्रशस्त करेल. दंतचिकित्सकांनी विविध क्षेत्रातील भागधारकांच्या विस्तृत श्रेणीशी सहकार्य केल्यास हे साध्य होऊ शकते.

अंगशुमाली रस्तोगी यांची कॅनडातील मॉन्ट्रियल येथील आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटनेच्या (ICAO) परिषदेसाठी भारताचे प्रतिनिधी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- कार्मिक मंत्रालयाच्या आदेशानुसार, वरिष्ठ नोकरशहा अंगशुमाली रस्तोगी यांची मॉन्ट्रियल, कॅनडातील आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटनेच्या (ICAO) परिषदेसाठी भारताचे प्रतिनिधी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली इंडियन रेल्वे सर्व्हिस ऑफ मेकॅनिकल इंजिनिअर्स (IRSME) चे 1995 बॅचचे अधिकारी रस्तोगी यांची शोफाली जुनेजा यांच्या जागी तीन वर्षांसाठी नियुक्ती करण्यात आली आहे

सरकारने UCO बँकेचे MD म्हणून अश्वनी कुमार यांची नियुक्ती केली.

- सरकारने अश्वनी कुमार यांची यूको बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून सोमा शंकर प्रसाद यांच्या जागी नियुक्ती केली आहे, ज्यांचा कार्यकाळ संपत आहे. कुमार हे सध्या इंडियन बँकेचे कार्यकारी संचालक आहेत आणि याआधी त्यांनी पंजाब नॅशनल बँकेचे मुख्य महाव्यवस्थापक म्हणून काम केले आहे. केंद्र सरकारने अश्वनी कुमार यांची युको बँकेत व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी नियुक्ती केली आहे, असे अर्थ मंत्रालयाने एका अधिसूचनेत म्हटले आहे. ही नियुक्ती 1 जून 2023 रोजी किंवा त्यानंतर पदभार स्वीकारल्यापासून किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत लागू होईल.

अजय यादव यांनी SECI चे MD म्हणून पदभार स्वीकारला.

- अजय यादव यांनी सोलर एनर्जी कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (SECI) च्या व्यवस्थापकीय संचालकपदाचा कार्यभार स्वीकारला आहे. SECI ही नवीकरणीय ऊर्जा प्रकल्पांचा लिलाव करण्यासाठी केंद्र सरकारची नोडल एजन्सी आहे. SECI, 2011 मध्ये स्थापित मिनीरत्न श्रेणी-1 सेंट्रल पब्लिक सेक्टर एंटरप्राइझ (CPSE), भारत सरकारच्या नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालयाच्या अंतर्गत अक्षय ऊर्जा योजना आणि प्रकल्पांसाठी प्राथमिक अंमलबजावणी करणारी संस्था म्हणून काम करते.

अमरेंद्र प्रकाश यांनी सेलचे अध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला.

- अमरेंद्र प्रकाश यांनी 31 मे पासून स्टील अथॉरिटी ऑफ इंडिया लिमिटेड (SAIL) चे नवीन अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून पदभार स्वीकारला आहे. ते यापूर्वी SAIL च्या बोकारो स्टील योजनेचे संचालक (प्रभारी) होते.

संजय वर्मा यांनी एमआरपीएलचे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून पदभार स्वीकारला.

- संजय वर्मा यांनी मंगलोर रिफायनरी अँड पेट्रोकेमिकल्स लिमिटेड (MRPL) चे व्यवस्थापकीय संचालक (अतिरिक्त कार्यभार) म्हणून पदभार स्वीकारला. वर्मा हे जून 2020 पासून MRPL च्या संचालक (रिफायनरी) च्या बोर्डावर आहेत. ONGC-Mangalore Petrochemicals Ltd आणि Shell-MRPL एव्हिएशनच्या बोर्डावर राहूनही त्यांनी मोठ्या प्रमाणावर एक्सपोजर केले आहे.

अर्थव्यवस्था बातम्या

वित्तीय वर्ष 2023-24 मध्ये बँक ऑफ महाराष्ट्र NPA व्यवस्थापनात अव्वल कामगिरी करणारा म्हणून उदयास आली.

- बँक ऑफ महाराष्ट्र (BoM), एक पुणेस्थित सरकारी मालकीची बँक, बुडीत कर्जे व्यवस्थापित करण्यासाठी सर्वोत्कृष्ट बँक म्हणून ओळखली गेली आहे, ज्याने संपलेल्या आर्थिक वर्षात 0.25% चे उल्लेखनीय निव्वळ नॉन-परफॉर्मिंग अँसेट (NPAs) प्रमाण गाठले आहे.

अनेक एजन्सींनी 2023-24 या आर्थिक वर्षासाठी भारताच्या GDP वाढीचा अंदाज 6-6.5% च्या दरम्यान ठेवला आहे.

- विविध एजन्सींच्या तज्ज्ञांनी 2023-24 या आर्थिक वर्षात भारताची आर्थिक वाढ 6-6.5% च्या श्रेणीत राहण्याचा अंदाज व्यक्त केला आहे. दशांश बिंदूमध्ये थोडाफार फरक असला तरी, एकमत देशाच्या GDP वाढीसाठी सकारात्मक दृष्टीकोन सूचित करते.

SBI Ecowrap अहवालानुसार वित्तीय वर्ष 2023-24 मध्ये भारताच्या 7.1% GDP वाढीचा अंदाज आहे.

- SBI Ecowrap च्या ताज्या अहवालात असे सूचित होते की भारताचा GDP (स्थूल देशांतर्गत उत्पादन) FY23 मध्ये 7.1% दराने वाढण्याची अपेक्षा आहे.

बँका आणि CEIB मधील डिजिटल कम्युनिकेशन फ्रेमवर्कला सरकारने मान्यता दिली.

- 50 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त कर्ज चुकते करण्यासाठी सरकारने नवीन डिजिटल रिपोर्टिंग आणि कम्युनिकेशन सिस्टमला मान्यता दिली आहे. कागदावर आधारित संवादावर अवलंबून न राहता केंद्र सरकारने डिजिटल यंत्रणा आणली आहे. या प्रणाली अंतर्गत, केंद्रीय आर्थिक गुप्तचर ब्यूरो (CEIB) पूर्व-मंजूरी टप्प्यावर कर्जाच्या विनंतीच्या 15 दिवसांच्या आत सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांना डिजिटल अहवाल पाठवेल.

सेंट्रल बँक ऑफ इंडियाला आरबीआयने फसवणूक अहवालाच्या नियमांचे पालन न केल्यामुळे आणि फ्लॅट एसएमएस अलर्ट फी आकारण्याच्या सरावासाठी दंड ठोठावला आहे.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने फसवणूक वर्गीकरण आणि अहवालाशी संबंधित काही तरतुदींचे पालन करण्यात अयशस्वी झाल्याबद्दल सेंट्रल बँक ऑफ इंडियाला 84.50 लाख रुपयांचा दंड घोषित केला आहे. एका वैधानिक तपासणीत बँकेने फसवणूक केलेल्या खात्यांचा अहवाल विनिर्दिष्ट कालमर्यादित न पाळल्याचे उघड झाल्यानंतर हा दंड ठोठावण्यात आला.

जानेवारी ते मार्च 2023 या तिमाहीत भारतातील शहरी बेरोजगारी 6.8% पर्यंत घसरली.

- भारतातील शहरी बेरोजगारी दराने आपला खाली जाणारा मार्ग चालू ठेवला आहे, जानेवारी ते मार्च 2023 या तिमाहीत 6.8% पर्यंत पोहोचला आहे. हे सलग सातव्या तिमाहीत घट झाल्याचे चिन्हांकित करते आणि कोविड-19 साथीच्या आजाराच्या प्रभावातून शहरी कामगार बाजाराच्या पुनर्प्राप्तीमधील सकारात्मक कल दर्शवते. नियतकालिक श्रमशक्ती सर्वेक्षणातील नवीनतम डेटा आर्थिक पुनरुज्जीवनाची उत्साहवर्धक चिन्हे प्रकट करतो.

रिझर्व्ह बँकेच्या अहवालानुसार भारतात 500 रुपयांच्या बनावट नोटा सापडल्या.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) च्या 2022-23 या आर्थिक वर्षाच्या वार्षिक अहवालाने भारतात चलनात असलेल्या बनावट नोटांच्या वाढत्या संख्येवर प्रकाश टाकला आहे. मागील वर्षीच्या तुलनेत 500 रुपयांच्या बनावट नोटा आढळून येण्यात लक्षणीय वाढ झाल्याचे अहवालात नमूद करण्यात आले आहे.

भारताने अतिरिक्त वर्षासाठी श्रीलंकेची USD 1 बिलियन क्रेडिट लाइन वाढवली आहे.

- भारताने श्रीलंकेसाठी \$1 अब्ज क्रेडिट लाइन आणखी एका वर्षासाठी वाढवण्याची घोषणा केली. आर्थिक संकटाचा सामना करताना श्रीलंकेला मदत करण्यासाठी मार्च 2020 मध्ये क्रेडिट लाइन सुरू करण्यात आली होती आणि अन्न, औषध आणि इंधन यासह अत्यावश्यक वस्तूंच्या खरेदीसाठी तातडीची मदत पुरवण्यासाठी वापरली गेली आहे.

रिझर्व्ह बँकेच्या अहवालानुसार सामान्य सरकारी तूट आणि कर्ज मध्यम GDP च्या अनुक्रमे 9.4% आणि 86.5% आहे.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी आपला वार्षिक अहवाल प्रसिद्ध केला आहे, ज्यामध्ये सामान्य सरकारी तूट आणि कर्जामध्ये लक्षणीय सुधारणा दिसून आल्या आहेत. अहवालात असे नमूद केले आहे की सामान्य सरकारी तूट GDP च्या 9.4% पर्यंत कमी झाली आहे, तर सरकारी कर्ज GDP च्या 86.5% आहे.

येस बँकेने नवीन लो गोचे अनावरण केले.

- येस बँकेने त्यांच्या नवीन लो गोचे अनावरण करण्याची घोषणा केली, जो त्यांच्या "रीफ्रेश ब्रँड ओळख" चा भाग आहे. एमडी आणि सीईओ प्रशांत कुमार यांच्या म्हणण्यानुसार, पुढील तीन महिन्यांत बँकेच्या शाखा नेटवर्कमध्ये ते आणण्याचे उद्दिष्ट आहे.

केंद्र सरकारने आर्थिक वर्ष 23 साठी राजकोषीय तुटीचे लक्ष्य, जीडीपीच्या 6.4% इतके यशस्वीरित्या साध्य केले.

- केंद्र सरकारने 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी सकल देशांतर्गत उत्पादनाच्या (GDP) 6.4% चे वित्तीय तुटीचे लक्ष्य यशस्वीरित्या गाठले आहे. अधिक महसुली खर्च असूनही, विशेषतः सबसिडी आणि व्याज देयके यावर, सरकारच्या मजबूत कर महसुलाने या उपलब्धीमध्ये योगदान दिले आहे, जाहीर झालेल्या अधिकृत आकडेवारीनुसार. ही उपलब्धी वित्त मंत्री निर्मला सीतारामन यांनी वित्तीय वर्ष 24 च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पात नमूद केलेल्या वित्तीय ग्लाइड मार्गाशी संरेखित आहे.

2022-23 च्या चौथ्या तिमाहीत भारताच्या GDP वाढीचा वेग वाढून 6.1% झाला.

- भारताच्या अर्थव्यवस्थेने 2022-23 च्या जानेवारी-मार्च तिमाहीत 6.1% च्या GDP वाढीसह लक्षणीय वाढ दर्शविली. ही वाढ, प्रामुख्याने कृषी, उत्पादन, खाणकाम आणि बांधकाम क्षेत्रातील सुधारित कामगिरीमुळे, 7.2% च्या वार्षिक विकास दरात योगदान दिले. मजबूत वाढीमुळे भारतीय अर्थव्यवस्थेला \$3.3 ट्रिलियनपर्यंत पोहोचण्यास प्रवृत्त केले आणि आगामी वर्षामध्ये \$5 ट्रिलियनचे महत्वाकांक्षी लक्ष्य साध्य करण्याचा टप्पा निश्चित केला.

Razorpay ने ऑनलाइन व्यापाऱ्यांना अखंड वन-स्टेप पेमेंटसाठी 'Turbo UPI' लॉंच केले.

- Razorpay या आघाडीच्या फिनटेक युनिव्हर्सने युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) नेटवर्कसाठी 'Turbo UPI' एक क्रांतिकारी एक-स्टेप पेमेंट सोल्यूशन सादर केले आहे. नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) आणि Axis बँक यांच्या सहकार्याने, Razorpay चे उद्दिष्ट वापरकर्त्यांसाठी पेमेंट प्रक्रिया सुव्यवस्थित करणे आहे, ज्यामुळे त्यांना चेकआउट दरम्यान तृतीय-पक्ष UPI अॅपवर पुनर्निर्देशित न करता थेट पेमेंट करता येईल.

जेपी मॉर्गनने जागतिक आर्थिक चिंतांदरम्यान भारताचा FY24 साठी GDP अंदाज 5.5% वर वाढवला.

- जेपी मॉर्गन या अग्रगण्य जागतिक वित्तसंस्थेने भारताच्या वार्षिक विकास दरासाठी आपला अंदाज सुधारित केला आहे, तो आर्थिक वर्ष 2024 साठी 5.5% पर्यंत वाढवला आहे. वाढीच्या दरासह भारताच्या अपेक्षेपेक्षा अधिक मजबूत आर्थिक कामगिरीच्या पार्श्वभूमीवर वरचे समायोजन आले आहे.

UPI व्यवहार मे 2023 मध्ये 14.3 ट्रिलियन रुपयांच्या विक्रमी उच्चांकावर पोहोचले.

- मे 2023 मध्ये भारतातील युनिफाइड पेमेंट इंटरफेस (UPI) व्यवहार अभूतपूर्व पातळीवर पोहोचले, एकूण व्यवहार मूल्य 14.3 ट्रिलियन रुपये आणि 9.41 अब्ज इतके होते. हे एप्रिलच्या मागील महिन्याच्या तुलनेत मूल्यात 2% वाढ आणि व्हॉल्यूममध्ये 6% वाढ दर्शवते. UPI व्यवहारातील वाढ अशा वेळी आली आहे जेव्हा भारत सरकार डिजिटल पेमेंटला सक्रियपणे प्रोत्साहन देत आहे आणि डिजिटल पेमेंट इकोसिस्टम अंतर्गत विविध कर संकलन आणण्याचे उद्दिष्ट ठेवत आहे.

मे 2023 साठी जीएसटी महसूल संकलन, 1.57 लाख कोटी रुपयांचे, मागील वर्षाच्या तुलनेत 12 टक्के प्रशंसनीय वाढ दर्शवते.

- वस्तू आणि सेवा कर (GST) महसुलात मे महिन्यातील महसुलात लक्षणीय वाढ झाली आहे, ज्याने सलग 15 व्या महिन्यात मासिक संकलन रु. 1.4-लाख कोटींचा टप्पा ओलांडला आहे. एप्रिलच्या 1.87 लाख कोटी रुपयांच्या विक्रमी संकलनात थोडीशी घट होऊनही, वित्त मंत्रालयाने जाहीर केले की मे महिन्याचा जीएसटी महसूल 1.57 लाख कोटी रुपये होता. हा लेख नवीनतम GST संकलन आकड्यांचा तपशील शोधतो, त्यांची मागील वर्षाशी तुलना करतो आणि राज्यांमधील आर्थिक कामगिरीबद्दल अंतर्दृष्टी प्रदान करतो.

भारताचा GDP चौथ्या तिमाहीत 6.1% वाढला.

- भारतीय अर्थव्यवस्थेने उल्लेखनीय लवचिकता दर्शविली कारण तिने विश्लेषकांच्या अंदाजांना मागे टाकत आर्थिक 2023 च्या चौथ्या तिमाहीत (Q4) 6.1 टक्क्यांच्या अपेक्षेपेक्षा जास्त वाढीचा दर नोंदवला. हा मजबूत विस्तार मुख्यत्वे उत्पादन आणि बांधकाम क्षेत्रांद्वारे चालविला गेला, ज्याने अपेक्षापेक्षा जास्त कामगिरी केली आणि जागतिक आर्थिक दृष्टीकोनातून उदासीन देशांतर्गत मागणी प्रतिबिंबित केली. चौथ्या तिमाहीतील उत्साहवर्धक कामगिरीमुळे FY23 साठी एकूण आर्थिक वाढीचा अंदाज सुधारला गेला आहे, जो पूर्वी 7 टक्क्यांच्या तुलनेत आता 7.2 टक्के अंदाजित आहे.

RBI ने दावा न केलेल्या ठेवींचा निपटारा करण्यासाठी '100 Days 100 Pays' मोहीम सुरू केली.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने अलीकडेच '100 दिवस 100 पे मोहीम सुरू केली आहे, ज्याचा उद्देश 100 दिवसांच्या कालावधीत प्रत्येक जिल्ह्यातील प्रत्येक बँकेच्या शीर्ष 100 लावलेल्या ठेवी शोधणे आणि निकाली काढणे आहे. ही मोहीम बँकिंग सिस्टीममध्ये दावा न केलेल्या ठेवींचे प्रमाण कमी करण्यासाठी आणि मालकांना किंवा दावेदारांना त्यांचा योग्य परतावा सुनिश्चित करण्यासाठी RBI च्या चालू असलेल्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे. ही मोहीम सुरू केल्यामुळे, रिझर्व्ह बँकेला दावा न केलेल्या ठेवींच्या मुद्द्याकडे लक्ष वेधून त्यांचे निराकरण सुलभ करेल अशी आशा आहे.

कराराच्या बातम्या

Equitas SFB डिजिटल बँकिंग प्लॅटफॉर्म तयार करण्यासाठी IBM सोबत करार केला.

- इक्विटास स्मॉल फायनान्स बँकेने डिजिटल बँकिंग प्लॅटफॉर्म विकसित आणि तयार करण्यासाठी IBM कन्सल्टिंगसोबत भागीदारी केली आहे. या सहयोगाचा उद्देश इक्विटासच्या डिजिटल उत्पादन ऑफरिंग आणि सेवा क्षमता वाढवणे आहे.

मायक्रोसॉफ्टने कौशल्य विकास आणि उद्योजकता मंत्रालय (MSDE) अंतर्गत प्रशिक्षण महासंचालनालय (DGT) सह सामंजस्य करार (MoU) वर स्वाक्षरी केली आहे.

- देशातील डिजिटल आणि सायबर-सुरक्षा कौशल्यांमध्ये 6,000 विद्यार्थी आणि 200 शिक्षकांना प्रशिक्षण देण्यासाठी Microsoft ने कौशल्य विकास आणि उद्योजकता मंत्रालय (MSDE) अंतर्गत प्रशिक्षण महासंचालनालय (DGT) सोबत सामंजस्य करार (MoU) केला आहे.
- प्रशिक्षणामुळे तरुण विद्यार्थ्यांना उद्योगाशी संबंधित कौशल्ये सक्षम होतील, त्यांची रोजगारक्षमता वाढेल आणि त्यांना संबंधित नोकरीच्या संधींशी जोडले जाईल. याशिवाय, प्रशिक्षित शिक्षक सदस्य नंतर आयटीआय विद्यार्थ्यांना संगणक ऑपरेटर आणि प्रोग्रामिंग असिस्टंट (COPA) प्रशिक्षणासाठी प्रशिक्षण देऊ शकतात.

शिखर व परिषद बातम्या

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी नीती आयोगाच्या 8 व्या गव्हर्निंग कौन्सिलच्या बैठकीत सक्रिय सहभाग घेतला.

- पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांनी अलीकडेच नवी दिल्लीतील नवीन कन्व्हेंशन सेंटर येथे आयोजित नीती आयोगाच्या 8 व्या गव्हर्निंग कौन्सिलच्या बैठकीचे अध्यक्षपद भूषवले. या बैठकीत 19 राज्ये आणि 6 केंद्रशासित प्रदेशांचे प्रतिनिधीत्व करणारे मुख्यमंत्री आणि नायब राज्यपालांचा सहभाग होता. पंतप्रधान मोदींनी आपल्या भाषणात लोकांच्या आकांक्षा पूर्ण करण्यासाठी आणि 2047 पर्यंत भारताला विकसित राष्ट्र रूपांतरित करण्यासाठी केंद्र सरकार, राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेश यांच्यातील सहयोगी प्रयत्नांचे महत्त्व अधोरेखित केले.

अटल भुजल योजनेच्या जलसंपदा विभागाच्या अध्यक्षांची बैठक नवी दिल्ली येथे झाली.

- अटल भुजल योजनेच्या राष्ट्रीय स्तरावरील सुकाणू समितीची (NLSC) चौथी बैठक नवी दिल्ली येथे जलसंपदा विभाग, RD आणि GR, जलशक्ती मंत्रालयाचे सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली झाली. अटल भुजल योजना (ATAL JAL) ही केंद्रीय क्षेत्र योजना म्हणून एप्रिल 2020 पासून सात राज्यांतील 80 जिल्ह्यांतील 229 प्रशासकीय ब्लॉक/तालुक्यांमधील 8220 पाण्याचा ताण असलेल्या ग्रामपंचायतींमध्ये राबविण्यात येत आहे. गुजरात, हरियाणा, कर्नाटक, मध्य प्रदेश, महाराष्ट्र, राजस्थान आणि उत्तर प्रदेश या राज्यात पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी (2020-25) ही योजना राबविण्यात येणार आहे.

भारतातील ऋषिकेश येथे G20 भ्रष्टाचारविरोधी कार्यगटाच्या दुसऱ्या बैठकीचा समारोप झाला.

- 25 मे ते 27 मे दरम्यान ऋषिकेश, उत्तराखंड येथे झालेल्या G20 भ्रष्टाचारविरोधी कार्यगटाची दुसरी बैठक उत्पादक चर्चा आणि महत्त्वाच्या करारांसह संपन्न झाली. या बैठकीत 20 सदस्य देश, 10 निमंत्रित देश आणि 9 आंतरराष्ट्रीय संस्थांच्या प्रतिनिधींचा सहभाग होता. श्री राहुल सिंग, अतिरिक्त सचिव, DoPT आणि अध्यक्ष, G20 ACWG यांच्या अध्यक्षतेखाली, बैठकीत मालमत्ता पुनर्प्राप्ती, फरारी आर्थिक गुन्हेगार, माहितीची देवाणघेवाण, संस्थात्मक फ्रेमवर्क आणि परस्पर कायदेशीर सहाय्य यासह विविध महत्त्वपूर्ण क्षेत्रांवर लक्ष केंद्रित केले गेले.

BRICS परराष्ट्र मंत्र्यांची बैठक केपटाऊनमध्ये सुरू झाली.

- ब्राझील, रशिया, भारत, चीन आणि दक्षिण आफ्रिका (ब्रिक्स) चे परराष्ट्र मंत्री स्थानिक चलन व्यापार आणि रशिया आणि युकेन दरम्यान सुरू असलेल्या संघर्षासाठी शांतता योजना यासह विविध मुद्द्यांवर चर्चा करण्यासाठी केपटाऊनमध्ये दोन दिवसीय बैठकीसाठी जमले आहेत. दक्षिण आफ्रिकेने आयोजित केलेल्या या बैठकीमुळे ऑगस्टमध्ये होणाऱ्या 15 व्या ब्रिक्स परिषदेचा मार्ग मोकळा होईल, ज्यामध्ये पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन आणि चीनचे अध्यक्ष शी जिनपिंग यांच्यासह सदस्य देशांचे नेते एकत्र येतील.

01 जूनपासून मेघालयमध्ये भारत-EU कनेक्टिव्हिटी परिषद आयोजित केली जाणार आहे.

- परराष्ट्र मंत्रालय (MEA), भारतातील EU शिष्टमंडळ आणि आशियाई संगम यांनी संयुक्तपणे आयोजित केलेली भारत-EU कनेक्टिव्हिटी परिषद 1 जून ते 2 जून या कालावधीत मेघालयमध्ये होणार आहे. या परिषदेचे उद्दिष्ट आहे भारताच्या ईशान्येकडील राज्ये आणि नेपाळ, भूतान आणि बांगलादेशसह त्याच्या शेजारील देशांमध्ये कनेक्टिव्हिटी गुंतवणूक वाढवणे. हा कार्यक्रम मे 2021 मध्ये भारत-EU नेत्यांच्या बैठकीत सुरू झालेल्या भारत-EU कनेक्टिव्हिटी भागीदारीचा महत्त्वपूर्ण परिणाम आहे.

पुरस्कार बातम्या

गोव्यातील लेखक दामोदर मौडो यांना 57 वा ज्ञानपीठ पुरस्कार जाहीर झाला.

- गोव्यातील लघुकथा लेखक, कादंबरीकार, समीक्षक आणि कोकणीतील पटकथा लेखक दामोदर मौडो यांना भारतातील सर्वोच्च साहित्यिक सन्मान 57 वा ज्ञानपीठ पुरस्कार जाहीर झाला आहे. 2008 मध्ये रवींद्र केळेकर यांच्यानंतर हा पुरस्कार मिळवणारे मौडो हे दुसरे गोव्यातील आहेत. मौडोची 25 पुस्तके कोकणी आणि एक इंग्रजीत प्रकाशित झाली आहेत. त्यांची अनेक पुस्तके वेगवेगळ्या भाषांमध्ये अनुवादितही झाली आहेत. मौडो यांच्या 'करमेलीन' या प्रसिद्ध कादंबरीला 1983 मध्ये साहित्य अकादमीचा पुरस्कार मिळाला.

आयफा पुरस्कार 2023 जाहीर झाले.

- आंतरराष्ट्रीय भारतीय चित्रपट अकादमी पुरस्कारांचा 23वा हंगाम, ज्याला IIFA म्हणूनही ओळखले जाते, परत आले आहे. विझक्राफ्ट इंटरनॅशनल एंटरटेनमेंट प्रायव्हेट लिमिटेड द्वारे निर्मित, हा वार्षिक पुरस्कार सोहळा बॉलीवूड चित्रपट उद्योगातील चित्रपट, तारे, चित्रपट निर्माते आणि तंत्रज्ञांच्या उल्लेखनीय योगदानाची दखल घेतो.

वर्ग	विजेता
बेस्ट फिल्म	दृश्यम 2
बेस्ट डायरेक्टर	रॉकट्री साठी आर माधवन: द नांबी इफेक्ट
बेस्ट एक्टर इन ए लीडिंग रोल (फीमेल)	गंगूबाई काठियावाड़ी साठी आलिया भट्ट
बेस्ट एक्टर इन ए लीडिंग रोल (मेल)	विक्रम वेधा साठी ऋतिक रोशन
बेस्ट एक्टर इन ए सपोर्टिंग रोल (फीमेल)	ब्रह्मास्त्र साठी मौनी रॉय: भाग एक - शिवा
बेस्ट एक्टर इन ए सपोर्टिंग रोल (मेल)	'जुग जुग जियो' साठी अनिल कपूर
आउटस्टैंडिंग अचीवमेंट फॉर फैशन इन सिनेमा	मनीष मल्होत्रा
आउटस्टैंडिंग अचीवमेंट इन इंडियन सिनेमा	कमल हासन
बेस्ट एडाप्ट स्टोरी	दृश्यम 2 साठी आमिल कीन खान और अभिषेक पाठक

वर्ग	विजेता
बेस्ट ओरिजिनल स्टोरी	डार्लिंग्स साठी परवेज शेख और जसमीत रीन
आउटस्टैंडिंग अचीवमेंट इन रीजनल सिनेमा	मराठी फिल्म वेड च्या दिग्दर्शनासाठी रितेश देशमुख
बेस्ट डेब्यू (मेल)	गंगूबाई काठियावाड़ी साठी शांतनु माहेश्वरी और कला के लिए बाबिल खान
बेस्ट डेब्यू (फीमेल)	'ढोका अराउंड द कॉर्नर' साठी खुशाली कुमार
बेस्ट प्लेबैक सिंगर (फीमेल)	ब्रह्मास्त्र के गीत रसिया साठी श्रेया घोषाल: भाग एक - शिव
बेस्ट प्लेबैक सिंगर (मेल)	'ब्रह्मास्त्र: पार्ट वन- शिवा' गाण्यासाठी केसरिया के लिए अरिजीत सिंह
बेस्ट म्यूजिक डायरेक्शन	ब्रह्मास्त्र साठी प्रीतम: भाग एक - शिव
बेस्ट लिरिक	ब्रह्मास्त्र के गीत केसरिया साठी अमिताभ भट्टाचार्य: भाग एक - शिव
बेस्ट सिनेमेटोग्राफी	गंगूबाई काठियावाड़ी
बेस्ट स्क्रीनप्ले	गंगूबाई काठियावाड़ी
बेस्ट डायलाग	गंगूबाई काठियावाड़ी
बेस्ट कोरियोग्राफी फॉर टाइटल ट्रैक	भूल भुलैया 2
बेस्ट साउंड डिजाइन	भूल भुलैया 2
बेस्ट एडिटिंग	दृश्यम 2
बेस्ट स्पेशल इफेक्ट्स (विसुअल)	ब्रह्मास्त्र: भाग एक - शिवा
बेस्ट बैकग्राउंड स्कोर	विक्रम वेधा
बेस्ट साउंड मिक्सिंग	मोनिका ओ माई डार्लिंग

2023 कान्स चित्रपट महोत्सव समारोप झाला आहे.

- 2023 कान्स फिल्म फेस्टिव्हल समारोप झाला आहे, सिनेमाच्या 76 व्या वार्षिक सोहळ्यात जस्टिन ट्रायटच्या क्राइम ड्रामा अँनाटॉमी ऑफ अ फॉलला प्रतिष्ठित पाल्मे डी'ओर प्रदान करण्यात आला आहे. फ्रेंच दिग्दर्शक जस्टिन ट्रायट तिच्या अँनाटॉमी ऑफ अ फॉल या चित्रपटासाठी कान्स फिल्म फेस्टिव्हलचा पाल्मे डी'ओर जिंकणारी तिसरी महिला दिग्दर्शिका बनली.

कान्स 2023 च्या विजेत्यांची संपूर्ण यादी

- जस्टिन ट्रायट दिग्दर्शित पाल्मे डी'ओर: अँनाटॉमी ऑफ अ फॉल
- ग्रँड प्रिक्स: द झोन ऑफ इंटररेस्ट डायरेक्टर: जोनाथन ग्लेझर
- ज्युरी पारितोषिक: अकी कौरीस्मकी दिग्दर्शित फॉलन लीव्हज
- सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शक: द पॉट-ऑ-फ्यूसाठी टॉन आन्ड हंग
- सर्वोत्कृष्ट पटकथा: मॉन्स्टर, युजी साकामोटो
- सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री: मर्वे दिझदार, अबाऊट ड्राय ग्रासेस
- सर्वोत्कृष्ट अभिनेता: कोजी याकुशो, परफेक्ट डेज
- कॅमेरा डी'ओर: इनसाइड द यलो कोकून शेल, थिएन एन फाम यांचे दिग्दर्शित
- पाल्मे डी'ओर शॉर्ट फिल्म: 27, फ्लोरा अण्णा बुडा यांचे दिग्दर्शित
- क्लिअर पाम: मॉन्स्टर
- मानद पाल्मे डी'ओर: मायकेल डग्लस

पशुसंवर्धन आणि मत्स्यव्यवसाय विभाग, चंदीगड यांना स्कॉच सिल्हर पुरस्कार 2023 प्रदान करण्यात आला.

- पशुसंवर्धन आणि मत्स्यव्यवसाय विभाग, चंदीगडला विभागाद्वारे उपचार केल्या जाणाऱ्या पशुधनाच्या वैद्यकीय नोंदींचे संगणकीकरण करण्यासाठी ई-गव्हर्नन्ससाठी स्कॉच सिल्हर पुरस्कार 2023 मिळाला. देशातील अशा प्रकारचा हा पहिलाच प्रकल्प आहे.

संरक्षण बातम्या

सुदर्शन शक्ती सराव 2023 हा भारतीय लष्कराच्या आधुनिकीकरण आणि परिवर्तनाच्या प्रवासातील एक महत्त्वाचा टप्पा आहे.

- भारतीय लष्कराच्या सप्त शक्ती कमांडने अलीकडेच राजस्थान आणि पंजाबमधील पश्चिम सीमेवर 'सुदर्शन शक्ती 2023' हा अत्यंत अपेक्षित सराव केला. नवीन युगातील तंत्रज्ञानाचा लाभ घेण्यास सक्षम असलेल्या आधुनिक, दुबळ्या आणि चपळ लढाऊ संयोजनात शक्तींचे रूपांतर करण्याचा या सरावाचा उद्देश आहे. नेटवर्क-केंद्रित वातावरणात ऑपरेशनल प्लॅनिंगवर लक्ष केंद्रित करून, या सरावाने भारतीय लष्कराची लढाऊ शक्ती, लढाऊ समर्थन आणि लॉजिस्टिक सपोर्ट क्षमता प्रमाणित केल्या जाईल.

क्रीडा बातम्या

मॅक्स वर्स्टेपेनने मोनॅको ग्रांड प्रीक्स 2023 जिंकली.

- रेड बुलच्या मॅक्स वर्स्टेपेनने 2023 मोनॅको ग्रांड प्रीक्स जिंकली. वर्स्टेपेनचा हा मोसमातील चौथा विजय होता आणि त्याने ड्रायव्हर्स चॅम्पियनशिपमधील आघाडी 39 गुणांपर्यंत वाढवली.

अंबाती रायुडूने CSK विरुद्ध GT फायनलच्या आधी IPL निवृत्तीची घोषणा केली.

- चेन्नई सुपर किंग्जचा स्टार फलंदाज अंबाती रायुडूने इंडियन प्रीमियर लीगमधून निवृत्तीची घोषणा केली आणि गुजरात टायटन्सविरुद्ध 2023 मधील अंतिम सामना हा त्याचा स्पर्धेतील शेवटचा सामना असेल याची पुष्टी केली. अंबाती रायुडू 2018 पासून चेन्नई सुपर किंग्जचा भाग आहे आणि त्याने फ्रेंचायझीसह दोन विजेतेपदे जिंकली आहेत; त्याने 2010 मध्ये मुंबई इंडियन्समधून त्याच्या आयपीएल कारकिर्दीची सुरुवात केली होती.

IPL 2023 फायनल मध्ये चेन्नई सुपर किंग्जने गुजरात टायटन्सचा पराभव केला.

- चेन्नई सुपर किंग्ज (CSK) ने त्यांचे पाचवे इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) विजेतेपद पटकावले आणि मुंबई इंडियन्सच्या विक्रमाची बरोबरी केली. फटाक्यांची आतषबाजी आणि जल्लोषाच्या पार्श्वभूमीवर त्यांनी गुजरात टायटन्सवर (GT) पाच गडी राखून विजय मिळवला. सीएसकेचा कर्णधार धोनीने आयपीएल टॉफी स्वीकारली आणि त्यानंतर ती रायुडू आणि जडेजाकडे सुपूर्द केली. प्रथम फलंदाजी करताना गुजरात टायटन्सने 4 बाद 214 धावा केल्या, बी साई सुधारसनने 47 चेंडूत 96 धावांची अप्रतिम खेळी केली. तथापि, पावसाच्या व्यत्ययामुळे, सीएसकेचे लक्ष्य 15 षटकात 171 धावांवर समायोजित केले गेले.

भारताने CAVA महिला चॅलेंज कप 2023 चे विजेतेपद पटकावले.

- काठमांडू येथे झालेल्या NSC-CAVA महिला व्हॉलीबॉल चॅलेंज कपचे विजेतेपद भारताने पटकावले आहे. काठमांडू येथील त्रिपुरेश्वर येथील राष्ट्रीय क्रीडा परिषदेच्या कव्हर्ड हॉलमध्ये झालेल्या अंतिम सामन्यात भारताने कझाकिस्तानचा पराभव करून विजेतेपद पटकावले. भारताने कझाकिस्तानचा सामायिक सेटमध्ये 3-0 असा पराभव केला. भारताने पहिला सेट 25-15, दुसरा सेट 25-22 आणि तिसरा सेट 25-18 असा जिंकला. यासह भारताने अपराजित राहून स्पर्धा पूर्ण केली.

भारताने पाकिस्तानला हरवून हॉकी ज्युनियर आशिया कप चॅम्पियन बनला.

- भारतीय कनिष्ठ पुरुष हॉकी संघाने कट्टर प्रतिस्पर्धी पाकिस्तानला 2-1 ने पराभूत करून ओमानमधील सलालाह येथे 'आशिया चषक चॅम्पियन बनून आपले महाद्वीपीय वर्चस्व कायम राखले. भारतासाठी अंगद बीर सिंगने 13 व्या मिनिटाला आणि अराईजीत सिंग हुंदलने 20 व्या मिनिटाला गोल केला, तर पाकिस्तानने 36व्या मिनिटाला अब्दुल बशारतने गोल करून एक माघार घेतली. यापूर्वी 2004, 2008 आणि 2015 मध्ये तीन वेळा विजेतेपद पटकावणारे भारताचे हे चौथे विजेतेपद आहे. दरम्यान, पाकिस्तानने 1987, 1992 आणि 1996 मध्ये ही स्पर्धा जिंकली आहे.

भारत आणि व्हिएतनाम यांच्यात नवी दिल्लीत तिसरा सागरी सुरक्षा संवाद झाला.

- भारत आणि व्हिएतनामने अलीकडेच नवी दिल्ली येथे तिसरा सागरी सुरक्षा संवाद आयोजित केला होता, ज्याने या प्रदेशात चीनच्या वाढत्या आक्रमकतेच्या पार्श्वभूमीवर सुरक्षित सागरी वातावरण टिकवून ठेवण्याची त्यांची वचनबद्धता अधोरेखित केली. दक्षिण चीन समुद्रात चीनच्या ठाम कारवाईमुळे भारत आणि व्हिएतनामसह शेजारी देशांची चिंता वाढली आहे. चीनच्या प्रादेशिक दावे आणि कारवायांमुळे दोन्ही देश थेट प्रभावित झाले आहेत. सागरी सहकार्य त्यांना आंतरराष्ट्रीय कायद्याचे पालन करताना सहकार्य करण्यास, त्यांची स्थिती मजबूत करण्यास आणि एकत्रितपणे विवादांचे निराकरण करण्यास सक्षम करते.

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या

इस्रोच्या GSLV-F12 ने नेव्हिगेशन सॅटेलाइट NVS-01 यशस्वीरित्या ठेवला.

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने आणखी एक मैलाचा दगड गाठला आहे कारण त्याचे जिओसिंक्रोनस उपग्रह प्रक्षेपण वाहन (GSLV) रॉकेट, GSLV-F12 ने नेव्हिगेशन उपग्रह NVS-01 यशस्वीरित्या कक्षेत ठेवला आहे. या प्रक्षेपणाचे उद्दिष्ट भारतीय नक्षत्र (NavIC) सेवांसह नेव्हिगेशनची सातत्य वाढवणे आहे. 29 मे रोजी, चेन्नईपासून सुमारे 130 किलोमीटर अंतरावर असलेल्या श्रीहरिकोटा येथील दुसऱ्या प्रक्षेपण पॅडवरून 51.7-मीटर-उंची GSLV-F12 रॉकेटने उड्डाण केले.

इंडियन बँक क्लिअरिंग आणि सेटलमेंट बँक म्हणून ICCL मध्ये सामील झाली.

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था रमन संशोधन संस्था (RRI), बेंगळुरू या स्वायत्त संशोधन संस्थेसोबत एक्स-रे पोलारिमीटर उपग्रह (XPoSat) तयार करण्यासाठी सहयोग करत आहे जो या वर्षाच्या अखेरीस प्रक्षेपित होणार आहे.
- ISRO नुसार, "XPoSat अत्यंत परिस्थितीत चमकदार खगोलीय क्ष-किरण स्रोतांच्या विविध गतिशीलतेचा अभ्यास करेल." हे भारताचे पहिले, आणि जगातील दुसरे ध्रुवीय मिशन म्हणून ओळखले गेले आहे ज्याचा उद्देश अत्यंत परिस्थितीत चमकदार खगोलीय क्ष-किरण स्रोतांच्या विविध गतिशीलतेचा अभ्यास करणे आहे.

विज्ञान आणि तंत्रज्ञानातील नेतृत्व विकास कार्यक्रमाचा उद्देश नेक्स्ट जेन सायंटिफिक लीडर्सचे पालनपोषण करणे हा आहे.

- लीडरशिप प्रोग्रॅम इन सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी (LEADS) प्रोग्रामचे उद्दिष्ट वैज्ञानिक नेत्यांच्या नेतृत्व आणि अनुकूलन करण्याच्या क्षमतेस समर्थन देणे आणि वर्धित करणे आहे. लीडरशिप प्रोग्राम इन सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी (LEADS) कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट वैज्ञानिक नेत्यांच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या सतत बदलत असलेल्या क्षेत्राशी प्रभावीपणे नेतृत्व करण्याच्या आणि त्यांच्याशी जुळवून घेण्याच्या क्षमतेस समर्थन देणे आणि वर्धित करणे आहे.

उत्तर कोरियाचे पहिले गुप्तचर उपग्रह प्रक्षेपण अयशस्वी झाले.

- उत्तर कोरियाच्या अंतराळ महत्वाकांक्षेला धक्का बसला, लष्करी गुप्तचर उपग्रह प्रक्षेपित करण्याचा देशाचा पहिला प्रयत्न अयशस्वी झाला. दक्षिण कोरियाच्या सैन्याने पुष्टी केली की वाहक रॉकेटचे अवशेष त्याच्या पश्चिम पाण्यात आढळले, जे अयशस्वी प्रक्षेपण दर्शवते.

महत्वाचे दिवस

29 मे रोजी संयुक्त राष्ट्र अंतरराष्ट्रीय शांती सैनिक दिवस साजरा केल्या जातो.

- संयुक्त राष्ट्र अंतरराष्ट्रीय शांती सैनिक दिवस दरवर्षी 29 मे रोजी साजरा केला जातो. जगभरात शांतता आणि सुरक्षा राखण्यासाठी संयुक्त राष्ट्र (UN) शांतीरक्षकांच्या योगदानाचा आणि बलिदानाचा सन्मान करण्यासाठी हा दिवस समर्पित आहे. कर्तव्याच्या ओळीत ज्यांनी आपले प्राण गमावले आहेत त्यांना श्रद्धांजली म्हणूनही हा दिवस आहे. "शांतता माझ्या पासून सुरु होते." ही या दिवसाची थीम आहे.

जागतिक व्हेप डे 30 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक व्हेप डे हा वार्षिक कार्यक्रम आहे जो 30 मे रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस धुम्रपान करणाऱ्यांसाठी हानी कमी करण्याचे साधन म्हणून वाफ घेण्याच्या संभाव्य फायद्यांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी समर्पित आहे. वेपिंग ही एरोसोल इनहेल करण्याची क्रिया आहे जी निकोटीन असलेले द्रव गरम करून तयार होते. द्रवामध्ये फ्लेवरिंग्ज आणि इतर पदार्थ देखील असू शकतात. तंबाखूच्या धुरात आढळणारी हानिकारक रसायने तयार होत नसल्यामुळे, सिगारेट ओढण्यासाठी वाफ काढणे हा एक सुरक्षित पर्याय म्हणून पाहिला जातो.

जागतिक तंबाखू विरोधी दिन 31 मे रोजी साजरा करण्यात आला.

- जागतिक तंबाखू विरोधी दिन हा 31 मे रोजी आयोजित केलेला वार्षिक कार्यक्रम आहे, जो जागतिक आरोग्य संघटनेने (WHO) तंबाखूच्या वापराच्या हानिकारक परिणामांबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी आणि तंबाखूचे सेवन कमी करण्याच्या उद्देशाने धोरणांचे समर्थन करण्यासाठी आयोजित केला आहे. या उपक्रमाचे प्राथमिक उद्दिष्ट लोकांना तंबाखूच्या वापराशी संबंधित आरोग्य धोक्यांबद्दल शिक्षित करणे आहे.

दरवर्षी 01 जून रोजी हॅप्पी वर्ल्ड पॅरेंट डे साजरा केल्या जातो.

- दरवर्षी 01 जून रोजी हॅप्पी वर्ल्ड पॅरेंट डे साजरा केल्या जातो. हा दिवस जगभरातील पालकांच्या समर्पण, प्रेम आणि त्यागांचा सन्मान आणि कौतुक करण्याची संधी म्हणून कार्य करतो.

दरवर्षी 1 जून रोजी जागतिक दूध दिन साजरा केल्या जातो.

- जागतिक दूध दिन, दरवर्षी 1 जून रोजी साजरा केला जातो, 2001 मध्ये संयुक्त राष्ट्रांच्या (UN) अन्न आणि कृषी संघटना (FAO) द्वारे जगभरात दुधाचा वापर आणि फायदे यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी तयार केले गेले. डेअरी उद्योगाशी संबंधित कोणत्याही संभाव्य उपक्रमांबद्दल जागरूकता वाढवण्याची आणि समर्थन करण्याची संधी प्रदान करणे हे या दिवसाचे उद्दिष्ट आहे.
- दुग्धव्यवसाय आपल्या पर्यावरणीय पाऊलखुणा कमी करत आहे, तसेच पौष्टिक अन्न आणि उपजीविका ही जागतिक दूध दिन 2023 ची थीम आहे.

दरवर्षी जागतिक सायकल दिन हा 3 जून रोजी साजरा केल्या जातो.

- जागतिक सायकल दिन हा 3 जून रोजी साजरा होणारा वार्षिक कार्यक्रम आहे. 2018 मध्ये युनायटेड नेशन्स जनरल असेंब्लीने सायकलला एक साधे, परवडणारे, विश्वासार्ह, स्वच्छ आणि पर्यावरणास अनुकूल टिकाऊ वाहतुकीचे साधन म्हणून ओळखण्यासाठी याची स्थापना केली होती. या तारखेची निवड महत्त्वपूर्ण आहे कारण ती 1817 मध्ये कार्ल फॉन ड्रेसने सायकलच्या शोधाच्या वर्धापन दिनाचे स्मरण करते. या वर्षीच्या जागतिक सायकल दिनाची थीम आहे "रायडिंग टुगेदर फॉर अ सस्टेनेबल फ्युचर" ही आहे.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

रामचंद्र मूर्ती कोंडुभटला यांचे 'एनटीआर: अ पॉलिटिकल बायोग्राफी' हे पुस्तक प्रकाशित झाले.

- पत्रकार, संपादक आणि लेखक, रामचंद्र मूर्ती कोंडुभटला यांनी "NTR-A पॉलिटिकल बायोग्राफी" नावाचे एक नवीन पुस्तक लिहिले आहे जे नंदामुरी तारका रामाराव (NTR) यांचे वास्तववादी चित्र प्रस्तुत करते, जे या दोघांमधील सिनेमा आणि राजकारणावरील प्रवचनातील स्तर व्यक्तिमत्त्व आहे.

शशी थरूर यांनी डॉ. विजय दर्डा लिखित "रिंगसाइड" या पुस्तकाचे प्रकाशन केले.

- प्रसिद्ध लेखक आणि काँग्रेस खासदार डॉ. शशी थरूर यांच्या हस्ते लोकमत मीडिया ग्रुप एडिटोरियल बोर्डाचे अध्यक्ष आणि माजी खासदार डॉ. विजय दर्डा यांनी लिहिलेल्या "रिंगसाइड" पुस्तकाचे प्रकाशन केले. "रिंगसाइड" हे डॉ. दर्डा यांच्या 2011 ते 2016 दरम्यान लोकमत मीडिया ग्रुपच्या वर्तमानपत्रांमध्ये आणि इतर प्रमुख राष्ट्रीय आणि प्रादेशिक दैनिकांमध्ये प्रकाशित झालेल्या साप्ताहिक लेखांचे संकलन आहे.

अहवाल आणि निर्देशांक बातम्या

इंटरब्रँडच्या अहवालानुसार TCS, Reliance आणि Jio हे टॉप सर्वोत्कृष्ट भारतीय ब्रँड्स 2023 च्या यादीत अव्वल आहे.

- इंटरब्रँड, एक प्रसिद्ध जागतिक ब्रँड सल्लागार कंपनीने जाहीर केले आहे की मुख्यालय असलेली तंत्रज्ञान कंपनी TCS आणि भारतातील सर्वात मौल्यवान कंपनी रिलायन्स इंडस्ट्रीज भारतातील सर्वात मौल्यवान ब्रँडच्या यादीत अव्वल स्थानावर आहेत.
- 1.09 लाख कोटी रुपयांच्या ब्रँड मूल्यासह, TCS 2023 च्या यादीत अव्वल स्थानावर आहे, त्यानंतर अब्जाधीश मुकेश अंबानी यांच्या नेतृत्वाखालील रिलायन्स इंडस्ट्रीज, 65,320 कोटी रुपयांच्या ब्रँड मूल्यासह आहे. त्यानंतर रिलायन्स इंडस्ट्रीजचे दूरसंचार आणि डिजिटल युनिट, Jio, रु. 49,027 कोटी ब्रँड मूल्यासह 5 व्या स्थानावर आहे.

दुबई थेट विदेशी गुंतवणुकीसाठी (FDI) भारताची सर्वोच्च निवड म्हणून उदयास आली आहे.

- ताज्या fDi मार्केट रिपोर्ट आणि दुबई FDI मॉनिटर नुसार, दुबईने कॅलेंडर वर्ष 2022 मध्ये भारतातून थेट परकीय गुंतवणुकीसाठी (FDI) अग्रगण्य गंतव्यस्थान म्हणून आपले स्थान प्राप्त केले आहे. घोषित FDI प्रकल्पांसाठी भारताने पहिल्या पाच स्तरीय देशांमध्ये स्थान मिळवले आहे.

विविध बातम्या

विनायक दामोदर सावरकर यांच्या स्मरणार्थ वीर सावरकर जयंती दरवर्षी संपूर्ण भारतात 28 मे रोजी साजरी केली जाते.

- विनायक दामोदर "वीर" सावरकर यांच्या स्मरणार्थ वीर सावरकर जयंती संपूर्ण भारतात साजरी केली जाते. त्यांना भारतीय स्वातंत्र्यसैनिकांपैकी एक म्हणून ओळखले जाते, सावरकर हे देशभरातील हिंदू समाजाच्या विकासासाठी अनेक कार्ये करण्यासाठी ओळखले जातात. विनायक दामोदर यांचा वाढदिवस दरवर्षी साजरा केला जातो. ते एक महान मराठी दिग्गज आहेत ज्यांनी जातिव्यवस्था संपुष्टात आणण्याची वकिली केली आहे आणि ज्या हिंदूंनी इतर धर्म स्वीकारले आहेत त्यांचे पुनर्परिवर्तन करण्याची विनंती केली आहे.

एडिनबर्ग विद्यापीठाने हिंदी अभ्यासक्रम सुरू केला.

- एडिनबर्ग विद्यापीठ आणि यूकेमधील भारतीय वाणिज्य दूतावास यांनी हिंदी भाषेतील पहिला खुला प्रवेश अभ्यासक्रम तयार करण्यासाठी सहकार्य केले आहे. क्लायमेट सोल्युशन्स नावाचा हा कार्यक्रम अनुवादकांच्या मदतीने तयार करण्यात आला आणि एडिनबर्ग हवामान बदल संस्था आणि भारत सरकार यांच्या संयुक्त विद्यमाने विकसित करण्यात आला.

ढाका येथील भारतीय सांस्कृतिक केंद्रात नवीन लिब्रेशन वॉर गॅलरीचे उद्घाटन करण्यात आले.

- ढाका येथील भारतीय उच्चायुक्तालयाच्या भारतीय सांस्कृतिक केंद्रात 1971 च्या लिब्रेशन वॉर गॅलरीचे उद्घाटन करण्यात आले, बांगलादेशचे गृहमंत्री असदुझ्झमन खान प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते.

गिर्यारोहणाचा कोर्स पूर्ण करणारी शालिनी सिंग ही पहिली महिला NCC कॅडेट ठरली आहे.

- शालिनी सिंग यांनी इतिहास घडवला कारण तिने उत्तराखंडच्या हिमालयीन भागात देशातील पहिली महिला NCC कॅडेट म्हणून पर्वतारोहणाचा अभ्यासक्रम पूर्ण केला. लखनौ येथील 20 वर्षीय एनसीसी कॅडेट शालिनी सिंग प्रगत पर्वतारोहण अभ्यासक्रम पूर्ण करणारी भारतातील पहिली महिला कॅडेट ठरली आहे. तिने कोर्सचा एक भाग म्हणून उत्तराखंडमधील उत्तरकाशी जिल्ह्यातील डिंग व्हॅलीमध्ये 15,400 फूट शिखर सर केले.

सरकारने बायोगॅस प्रकल्पांसाठी एकत्रित नोंदणी पोर्टल सुरू केले.

- भारत सरकारने सुरू केलेली "गोबरधन" योजना त्याच्या युनिफाइड नोंदणी पोर्टलसाठी चर्चेत आहे, जी बायोगॅस/CBG (कंप्रेस्ड बायोगॅस) क्षेत्रातील गुंतवणूक आणि सहभागाचे मूल्यांकन करण्यासाठी वन-स्टॉप रिपोर्टिगरी म्हणून काम करते. सेंट्रिय कचरा, जसे की गुरांचे शेण आणि शेतीचे अवशेष, बायोगॅस, CBG आणि जैव-खतांमध्ये रूपांतरित करणे, अशा प्रकारे वर्तुळाकार अर्थव्यवस्था आणि कचऱ्यापासून संपत्ती निर्मितीला चालना देणे हे या योजनेचे उद्दिष्ट आहे.

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्त्वाचे मुद्दे:

- गोव्याची राजधानी: पणजी;
- गोव्याचे मुख्यमंत्री: प्रमोद सावंत;
- गोवा अधिकृत खेळ: फुटबॉल;
- गोवा अधिकृत प्राणी: गौर;

- गोव्याचे राज्यपाल: पीएस श्रीधरन पिल्लई
- हिमाचल प्रदेशचे मुख्यमंत्री: सुखविंदर सिंग सुखू;
- हिमाचल प्रदेशचे राज्यपाल: शिव प्रताप शुक्ला;
- हिमाचल प्रदेश अधिकृत वृक्ष: देवदार देवदार;
- हिमाचल प्रदेश राजधानी: शिमला (उन्हाळा), धर्मशाला (हिवाळा).
- आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटनेचे मुख्यालय: मॉन्ट्रियल, कॅनडा
- आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटना स्थापना: 7 डिसेंबर 1944
- आंतरराष्ट्रीय नागरी उड्डयन संघटना परिषदेचे अध्यक्ष: साल्वाटोर स्याचिटानो
- सेलची स्थापना: 24 जानेवारी 1973;
- सेल मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- सेलचे CEO: सोमा मंडल

Adda247

मराठी

